

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 8P/72/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6815206891
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2015:6815206891.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca samosudkyňou JUDr. Miroslavou Kvetkovou v právnej veci navrhovateľa: X. U., S.. XX.XX.XXXX, M. H. XXX proti odporkyni: X. U., S.. XX.XX.XXXX, M. H. XXX o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom: X. U., S.. XX.XX.XXXX, Z. U., S.. XX.XX.XXXX L. S. U., S.. XX.XX.XXXX, všetky deti bytom u rodičov, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca takto

r o z h o d o l :

I. Súd manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa 07.06.2012 v Lubeníku a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Lubeník vo zväzku 3, ročník 2012, strana 88, pod por. č. 3 r o z v á d z a .

II. Súd maloleté deti X. U., S.. XX.XX.XXXX, Z. U., S.. XX.XX.XXXX a S. U., S.. XX.XX.XXXX na čas po rozvode manželstva z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky detí, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec maloletých detí X. U., S.. XX.XX.XXXX j e p o v i n n ý platiť na každé z maloletých detí 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do 20.- eho dňa toho ktorého mesiaca, vopred k rukám matky detí.

IV. Súd u r č u j e nad výchovou maloletých detí výchovné opatrenie - dohľad.

V. Súd ukladá Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca povinnosť podávať súdu správu o maloletých deťoch každé tri mesiace počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

VI. Účastníci konania n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

VII. Odporkyňa nie je povinná zaplatiť súdny poplatok za návrh na rozvod manželstva.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal dňa 02.10.2015 na tunajší súd návrh na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom tak, že maloletá S. bude zverená do jeho osobnej starostlivosti, maloletý X. L. Z. do osobnej starostlivosti matky a vyživovacia povinnosť rodičov nebude upravená. Odporkyňa s návrhom súhlasila.

Súd po prečítaní návrhu na začatie konania vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletých detí a kolízneho opatrovníka, prečítaním listinných dôkazov, oboznámením sa s celým obsahom spisu, ako aj obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 7P/27/2011 a zistil nasledovný skutkový stav:

Manželstvo navrhovateľa a odporkyne bolo uzavreté dňa 07.06.2012 v Lubeníku a je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Lubeník vo zväzku 3, ročník 2012, strana 88, pod por. č. 3. Z tohto manželstva pochádzajú tri maloleté deti - X. U., S.. XX.XX.XXXX, Z. U., S.. XX.XX.XXXX L. S. U., S.. XX.XX.XXXX.

Z listinných dôkazov súd zistil, že obaja rodičia detí sú nezamestnaní, nevlastnia auto, matka detí nevlastní nehnuteľnosti, otec detí vlastní byt. Rodičia detí nepoberajú žiadne dávky zo Sociálnej poisťovne, matka detí poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 € a prídavky na deti vo výške 117,60 €. Iné dávky nepoberá, otec detí nepoberá žiadne dávky z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, nebol zistený žiaden jeho príjem. Otec detí má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a to k maloletému X. U., S.. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozsudkom Okresného súdu Revúca č. k. 7P/27/2011-65 zo dňa 25.08.2011 zverený do osobnej starostlivosti matky R. Š. a navrhovateľ - otec maloletých detí bol zaviazaný platením výživného v minimálnej zákonnej výške - 30% zo sumy životného minima.

Podľa správy kolízneho opatrovníka s rodinou pracujú už dlhšiu dobu, nakoľko matka zanedbávala starostlivosť o deti v čase, keď bol otec detí vo výkone trestu odňatia slobody. Od doby, ako sa otec z výkonu trestu vrátil sa čistota v domácnosti a starostlivosť o deti výrazne zlepšila. Kolízny opatrovník má za to, že návrh je účelový z dôvodu priznania dvoch rodičovských príspevkov do rodiny. Šetrením v rodine bolo zistené, že rodičia bývajú v spoločnej domácnosti, spoločne zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti, Príjmom rodiny je rodičovský príspevok a prídavky na deti, Okrem X., Z. L. S. matka zabezpečuje starostlivosť i o dve maloleté deti z iného vzťahu (Z. N., S.. XX.XX.XXXX L. U. N., S.. XX.XX.XXXX). Rodina obýva dvojizbový byt s kuchyňou a príslušenstvom, izby sú zariadené základným nábytkom, vykuruje sa tuhým palivom. Každé z detí má vlastné lôžko, deti majú základné oblečenie. V byte je zavedená voda i elektrina, hygiena je na priemernej úrovni.

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že sa domáha rozvodu manželstva, pretože keď sa vrátil z výkonu trestu, manželka mu povedala, že ho podviedla. Tiež boli problémy s deťmi, mali vtedy zlé podmienky. Zatiaľ žijú v jednom dome, ale si nerozumejú, rozprávajú sa len o deťoch. Ona je v jednej izbe, on v druhej, kuchyňu užívajú spoločne. Inú partnerku nemá. Príjmom ich domácnosti je rodičovský príspevok a prídavky na deti, tieto poberá manželka a s nimi ona hospodári. Manželka môže byť zatiaľ u neho, kým si niečo nenájde.

Ráno odchádza manželka odpracovať si povinnú prácu, on deti prebalí, umyje a dá im jesť, hrá sa s nimi. Odporkyňa je s deťmi, keď sa vráti. Rozdeliť si deti chcú preto, lebo on sa vie lepšie postarať o Natáliu, má viac času, dokáže skoro všetko, čo žena. Veci potrebné do domácnosti nakupuje manželka z dávok, on keď si privyrobí, tak tiež kúpi - mlieko, pampersky, šampón, krémy a pod.. Zvykne si privyrobiť u suseda, do mesiaca okolo 20,- €. Keď kúpi nejaké veci, tak to nie je len pre Natáliu, ale aj pre ostatné deti.

Odporkyňa na pojednávaní uviedla, že sa chce rozviesť, s manželom im to neklape. Spolu sa nerozprávajú, len o deťoch. Manželovi povedala, že ho podviedla, aj tak by sa to bol dozvedel. Teraz iného partnera ona nemá. Zatiaľ bude bývať u manžela, potom odíde. Bola sa za starostom pýtať ohľadne bývania, ten jej sľúbil, že pokiaľ bude voľný nejaký starší byt, tak jej ho dá.

Bývajú spolu v jednom dome, on v jednej izbe, ona v druhej. On sa stará o maloletú Natáliu, ona o ďalšie jej 4 deti. Manžel jej pomáha, čo je potrebné, či už v kuchyni alebo s deťmi. Keď ona odchádza odrobiť si povinnú prácu, tak s deťmi je manžel a zase, keď manžel ide preč napr. na drevo, tak ona sa stará o deti. Povinnú prácu si odpracúva za deň hodinu - dve. Keď sa ona vracia z práce, tak je s deťmi, aj s Natáliou.

Kolízny opatrovník maloletých detí na pojednávaní uviedol, že šetrením v rodine bolo zistené, že rodičia žijú v súčasnosti v spoločnej domácnosti, obaja zabezpečujú spoločne starostlivosť o všetky maloleté deti. S rodinou pracujú už dlhšiu dobu, v rodine boli vykonané opakované šetrenia, keďže v čase, keď bol otec vo výkone trestu odňatia slobody matka zanedbávala starostlivosť, v domácnosti chýbali potrebné veci. Odkedy sa otec vrátil z výkonu trestu, tak už tieto problémy nepretrvávajú. Ak rodičia trvajú na rozvode manželstva, tak navrhujú zveriť deti do starostlivosti matky z dôvodu, aby neboli pretrhnuté súrodenecké väzby medzi deťmi a zaviazat' otca platením výživného v minimálne zákonom stanovenej výške a určiť nad výchovou maloletých detí dohľad, keďže rodičia tvrdia, že do budúcnosti nebudú žiť spolu a mohla by sa zopakovať situácia z minulosti.

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v platnom znení (ďalej len zákon o rodine) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené

a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa pokiaľ ide o rozvod manželstva je dôvodný. Vzťahy medzi manželmi - účastníkmi konania sú vážne narušené a trvalo rozvrátené. Manželia už nechcú zotrvať v manželstve, nerozumejú si, príčinou je to, že manželka manžela podviedla. Súd má za to, že manželstvo účastníkov neplní svoj účel a obnovenie spolužitia manželov nemožno očakávať. Nakoľko v danej veci boli splnené všetky zákonné podmienky, súd manželstvo účastníkov konania rozviedol.

Podľa § 24 ods. 1 a ods. 3 zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 113 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v platnom znení (ďalej len O.s.p.) je s konaním o rozvod manželstva spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom pochádzajúcim z ich manželstva na čas po rozvode. Preto súd upravoval i výkon rodičovských práv a povinností účastníkov konania k maloletým deťom.

Rodičia navrhovali, aby bola maloletá S. zverená do osobnej starostlivosti otca a maloletý Z. L. X. do osobnej starostlivosti matky. Súd vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že obaja rodičia zabezpečujú starostlivosť o maloleté deti spoločne, tak ako uvádzali vo svojich výpovediach, obaja sa podieľajú na starostlivosti o deti, na zabezpečovaní ich potrieb. Otec nezabezpečuje starostlivosť len o maloletú S., ale i o ostatné deti a rovnako matka zabezpečuje starostlivosť o všetky deti. Zverenie jedného dieťaťa do starostlivosti jedného rodiča a ostatných do starostlivosti druhého by za týchto podmienok nebolo v záujme detí. Ak rodičia žijú v jednej domácnosti, spoločne sa starajú o deti, nie je dôvod deti rozdeliť medzi rodičov, pretŕhať ich vzájomné väzby. Zverenie maloletej Natálie do osobnej starostlivosti otca by neznamenal, že otec detí by zabezpečoval výlučne starostlivosť o túto maloletú, súd má za to, že tak ako doposiaľ, na výkone starostlivosti by sa naďalej podieľala i matka. Preto úprava osobnej starostlivosti tak, ako to navrhovali rodičia nie je vhodná, nie je v záujme detí. Súd má za to, že

najvhodnejším spôsobom úpravy starostlivosti o deti je osobná starostlivosť jedného rodiča, rozdelenie detí medzi rodičov nie je v záujme maloletých detí. Preto súd deti zveril do osobnej starostlivosti matky. V súlade s ustanovením § 24 zákona o rodine súd upravoval i vyživovaciu povinnosť otca k maloletým deťom. Pri určovaní výšky výživného súd zvažil potreby maloletých detí, prihliadol na schopnosti, možnosti, majetkové a príjmové pomery rodičov detí. Vykonaným dokazovaním nebol zistený žiaden príjem otca detí, preto jeho vyživovacia povinnosť k deťom bola upravená v minimálnej zákonnej výške, teda na každé z maloletých detí vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

Rodičia detí ani kolízny opatrovník nežiadali upravovať styk rodiča s deťmi. Vzhľadom na skutočnosť, že rodičia žijú v jednej domácnosti, nebolo potrebné styk súdne upravovať. Preto styk otca s deťmi nebol rozhodnutím súdu upravovaný.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä

- a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
- b) zastupovanie maloletého dieťaťa,
- c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 37 ods. 2 písm. b), 5 a 6 zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené. Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Keďže maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá v minulosti zanedbávala starostlivosť o deti, súd na návrh kolízneho opatrovníka určil nad výchovou maloletých detí dohľad. Súd zároveň uložil kolíznemu opatrovníkovi povinnosť predkladať súdu správy o maloletých deťoch každé tri mesiace od právoplatnosti rozsudku.

Podľa § 144 O.s.p. účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je. Súd však môže priznať i náhradu týchto trov alebo ich časti, ak to odôvodňujú okolnosti prípadu alebo pomery účastníkov.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 144 O.s.p. tak, že účastníci konania nemajú právo na ich náhradu, nakoľko ide o konanie o rozvod.

Podľa § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Z. z. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v platnom znení (ďalej len zákon o súdnych poplatkoch) ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený. Túto povinnosť však odporca nemá v konaní o rozvode manželstva, o neplatnosti manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je, ak súd tak rozhodne alebo ak uloží náhradu trov konania poplatníkovi.

Navrhovateľ bol uznesením tunajšieho súdu č. k. 8P/72/2015-31 zo dňa 12.11.2015 oslobodený od platenia súdnych poplatkov a súd jeho návrhu na rozvod manželstva vyhovel. Preto odporkyňa vznikla povinnosť uhradiť súdny poplatok za návrh. Vzhľadom na pomery odporkyne, ktorej jediným príjmom odporkyne je rodičovský príspevok a prídavky na deti, súd rozhodol tak, že odporkyňa nie je povinná súdny poplatok za návrh uhradiť.

Poučenie:

Účastníci konania, ktorí sa po vyhlásení rozsudku výslovne vzdali práva na odvolanie, nemajú právo podať proti tomuto rozsudku odvolanie.

Účastníci konania, ktorí sa práva na odvolanie proti rozsudku nevzdali, môžu proti tomuto rozsudku podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p. - musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované, je potrebné ho predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Rozvedený manžel môže do troch mesiacov po právoplatnosti tohto rozsudku oznámiť orgánu poverenému viesť matriky, u ktorého je manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.